অধ্যায় ৭ ঃ উপনিৱেশিক অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ

অধ্যায় গাঁথনি

৭.১ উদ্দেশ্য

৭.২ পৰিচয়

৭.৩ অৰণ্য

৭.৪ চাহ

৭.৫ খনিজ উদ্যোগ

৭.৫.১ কমলা

৭.৫.২ তেল

৭.৬ আফিং

৭.৭ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

৭.৮ অধিক জানিবলৈ

৭.৯ অগ্রগতিৰ খতিয়ান

৭.১০ আৰ্হি প্ৰশ্ন

৭.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি -

- উপনিৱেশিক অসমৰ অৰণ্যৰ অৱস্থাৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব
- উপনিৱেশিক অসমৰ চাহ উদ্যোগৰ বিকাশৰ ব্যাখ্যা কৰিব
- উপনিৱেশিক অসমৰ খনিজ উদ্যোগৰ বিকাশৰ বৰ্ণনা কৰিব
- অসমত উপনিৱেশিক চৰকাৰৰ আফিঙৰ প্ৰতি নীতি পৰীক্ষা কৰিব।

৭.২ পৰিচয়

অসম প্ৰাকৃতিক প্ৰাচুৰ্যতাৰ দ্বাৰা পবিত্ৰ ভূমি। এই অঞ্চলৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদে বৃটিছৰ বাবে আহিবলৈ এক আকাংক্ষিত অঞ্চল হিচাপে বনাইছিল। ভাৰতক তেওঁলোকৰ উপনিৱেশিক সাম্ৰাজ্যৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ অংশ হিচাপে অধীগ্ৰহণ কৰে। বৃটিছৰ আগমন সম্পৰ্কে আৰু ক্ৰমানুসাৰে ইয়াৰ ঠাইৰ অধিগ্ৰহণ আদিৰ বিষয়ে আপুনি আগৰ অধ্যায় দুটাত (অধ্যায় ৫ আৰু ৬) অধ্যয়ন কৰিছে।

এই অধ্যায়ত আমি, উপনিৱেশিক চৰকাৰে কেনেকৈ অসমৰ ওপৰত ৰাজনৈতিক অধিকাৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰাৰ পিছত প্ৰাকৃতিক সম্পদবোৰ শোষণ কৰিছিল আৰু তেওঁলোকৰ নিজৰ লাভৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰিছিল। ইয়ে স্থানীয় বাসিন্দাসকলক চহকী সম্পদৰ প্ৰতি সজাগ কৰিছিল যে প্ৰকৃতি আৰু অৰ্থনৈতিক সম্ভাৱনীয়তা তেওঁলোকক প্ৰদান কৰিছে।

৭.৩ অৰণ্য

বৃটিছ শাসনৰ আৰম্ভণিত অসমৰ বহু অঞ্চল অৰণ্যই আগুৰি আছিল। ইয়াৰ কাৰণ আছিল ১৭৬৯ চনৰ পৰা প্ৰদেশত হোৱা আভ্যন্তৰীণ অসন্তুষ্টি আৰু পৰৱৰ্তী মানৰ আক্ৰমণ। এনেবোৰ ৰাজনৈতিক ঘটনাৱলীয়ে অসমৰ জনসংখ্যা যথেষ্ট হ্ৰাস কৰিছিল আৰু উৎপাদনৰ বহু অঞ্চল জংঘললৈ পৰ্যবসিত হৈছিল।

জানি থোৱা ভাল

উপনিৱেশিক কালৰ আগৰ সময়ছোৱাত অসমত অৰণ্যৰ বাণিজ্যিকীকৰণ নাছিল। সাধাৰণ মানুহে যি বিচাৰিছিল, তেওঁলোকে অৰণ্যৰপৰা সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিছিল। আহোম প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত অৰণ্যৰ কেনো ধৰণৰ স্পষ্ট আইন নাছিল। তাত কিছুমান বিষয়া যেনে - কাঠকটীয়া বৰুৱা আৰু হাবিয়ল বৰুৱা, যিসকল অৰণ্যৰ গছ গছনি আৰু অৰণ্য উৎপাদনৰ দায়িত্বত ক্ৰমানুসাৰে আছিল। আহোম ৰজাই কিছু সামগ্ৰী যেনে— হাতীৰ দাঁত, অগৰ কাঠ ইত্যাদি।

অসমৰ অৰণ্য উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ চহকী আছিল। ইয়াত বহু মূল্যবান গছ যেনে— শাল, অগৰু, শিমলু, চেগুন, চন্দন, চিজ, খুইৰ, গমাৰি ইত্যাদিৰ প্ৰাচুৰ্য্যতাৰ লগতে বাঁহ-বেত আৰু বনৌষধি আছিল। ইয়াত উভয় প্ৰাণীৰ এৰি পলু - ঘৰচীয়া (এৰি, মুগা, পাট আৰু টচৰ) আৰু বনৰীয়াৰ বিভিন্নতা আছিল। গড় আৰু হাতীৰ লগতে অৰণ্যত অন্যান্য জন্তু যেনে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বান্দৰ, হৰিণা, পহু, বাঘ, চৰাই ইত্যাদি আছিল। বিভিন্ন নদী, হ্ৰদ ইত্যাদিক লৈ গঠিত জল ভাণ্ডাৰত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মাছ আৰু অন্যান্য জলচৰ প্ৰাণী আছিল।

ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীয়ে তেওঁলোকৰ শাসনৰ আৰম্ভণিৰ পৰা বাণিজ্যিক প্ৰতিষ্ঠান হিচাপে অসমৰ সম্পদশালী অৰণ্যৰ পৰা ব্যৱসায়িক লাভালাভ আহৰণৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰাখিছিল। বৃটিছৰ অৰণ্য নীতি ৰাজহ সৰ্বাধিকীকৰণ আৰু অৰণ্য সম্পদৰ বাণিজ্যিকীকৰণৰ দ্বাৰা চিহ্নিত কৰা হৈছিল। তেওঁলোকে আহোম যুগৰ স্থানীয় বাসিন্দা আৰু অৰণ্যৰ মাজত থকা সংগতিপূৰ্ণ সম্পৰ্কক ধ্বংস কৰিছিল।

উপনিৱেশিক আইনে অৰণ্যক খাজনাৰ ক্ষেত্ৰলৈ আনিছিল। উপনিৱেশিক চৰকাৰক প্ৰথম গছেই আকৰ্ষণ কৰিছিল আৰু ১৮৫০ চনত কাঠৰ ওপৰত কৰ আৰোপ কৰিছিল। বংগৰ পৰা অহা খৰিকটীয়াসকলৰ দ্বাৰা কোনো বাধা নোহোৱাকৈ কাঠৰ ব্যৱসায় যথেষ্ট পৰিমাণৰ কৰা হৈছিল। আনকি কুঠাৰৰ ওপৰতো কৰ আৰোপ কৰা হৈছিল আৰু কুঠাৰৰ বাবে খৰিকটীয়াসকলৰ দ্বাৰা বছৰি ৪.৪ টকা দিব লগা হৈছিল। কাঠৰ ওপৰত গৰমাটি হিচাপে কৰ আৰোপ কৰা হৈছিল।

পিছলৈ কিছুমান ঠাইত পাঁচ বছৰৰ বাবে অৰণ্যৰ ভূ-খণ্ড শ্ৰেষ্ঠ নিলামকাৰীলৈ নিলাম কৰা হৈছিল। যি সময়ত নিলামকাৰীক তেওঁলোকৰ ইচ্ছা অনুযায়ী অৰণ্য সম্পদ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ অনুজ্ঞাপত্ৰ দিয়া হৈছিল। নিলামকাৰীক যিকোনো ধৰণৰ গছ কটাৰ বাবে মুক্ত আছিল। ইয়াৰ

ফলত অৰণ্যৰ বহু সম্পদৰ বৃহৎ ক্ষতি হৈছিল।

ভাৰতৰ ১৮৬৪ চনত ৰাজকীয় অৰণ্য বিভাগ স্থাপন কৰা হৈছিল। চাৰি বছৰ পিছত ১৮৬৮ চনত সহকাৰী সংৰক্ষকক অসমৰ অৰণ্যৰ ওপৰত অনুসন্ধান কৰিবলৈ আৰু বিৱৰণ দিবলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল।

চাহ উৎপাদনৰ আৰম্ভণিৰ লগে লগে ব্যৱহাৰ অনুপযোগী ভূমিবোৰ লাভজনকলৈ পৰিবৰ্তিত হৈছিল। ব্যৱহাৰ অনুপযোগী বহু অঞ্চল নগন্য খৰছত চাহ বাগিচাৰ মালিকক চুক্তিত দিয়া হৈছিল। অৰণ্য ভূমিকো সামৰি লৈছিল। অৰণ্যভূমি এইকাৰণেই যোগান ধৰা হৈছিল, যাতে চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলে গছ কাটিব পাৰে আৰু চাহ-কমলা প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে, যিয়ে আৰম্ভণিতে চাহ কাৰখানাবোৰত চাহ জ্বলোৱা আৰু ওলোৱাৰ বাবে ইন্ধনৰ সমল হিচাপে কাম কৰিছিল। চাহ উদ্যোগৰ বাবে যথেষ্ট পৰিমাণৰ নির্বননীকৰণ হৈছিল।

বনজ বিভাগ নিজেই কাঠৰ ব্যৱসায়ৰ লগত জড়িত আছিল। ক্ৰমানুসাৰে ৰাঠৰ চাহিদা চাহৰ বাকচ, ৰে'লৰ সংখ্যা, দলং ইত্যাদি সাজিবলৈ বৃদ্ধি পাইছিল। গছবোৰ কুন্দাত বিভক্ত কৰাৰ বাবে কাঠৰ মিল স্থাপন কৰা হৈছিল। ১৯০১ চনত অসমৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ১৪টা মিল আছিল। পিছলৈ অসমত কাঠফলা উদ্যোগৰো বিকাশ হৈছিল। বেত অসমৰ পৰা ৰপ্তানি কৰা হৈছিল। অগৰ কাঠৰ ব্যৱসায়ৰো বৃদ্ধি হৈছিল। যিহেতু সুগন্ধি প্ৰস্তুতৰ বাবে ই আৱশ্যক।

উপনিৱেশ চৰকাৰে কিছু গছ ৰোপন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। য়াৰ ব্যৱসায়িক গুৰুত্ব আছে। ৰবৰৰ খেতি তেজপুৰৰ ওচৰৰ চৰদুৱাৰ আৰু কামৰূপৰ কুলচীত স্থাপন কৰা হৈছিল। চেগুন গছৰ ৰোপণ মাকুম, জয়পুৰ আৰু কুলচীত আৰম্ভ কৰা হৈছিল। আনকি বিভিন্ন ধৰণৰ বিদেশী গছপুলি ৰোপণৰ বাবে বহু চেষ্টা কৰা হৈছিল। কিন্তু সফল হ'ব পৰা নাছিল আৰু ইয়াৰ পিছত কেৱল মাত্ৰ স্থানীয় বিভিন্নতাহে ৰোপণ কৰা হৈছিল।

উপনিৱেশ সময়ত, কিছুমান অৰণ্যক, জন্তুসকলৰ আশ্ৰয়ৰ বাবে অভয়াৰণ্য হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল। মানুহৰ দ্বাৰা প্ৰচণ্ড আক্ৰমণত জীৱিত জন্তুবোৰক সহায় কৰিবলৈ সৃষ্টি কৰিছিল। অৱশ্যে পুৰস্কাৰো সেইসকলক দিয়া হৈছিল, যিসকলে নিষ্ঠুৰ বন্য জন্তুক হত্যা কৰিব পাৰে। হাতী দাঁতক বাদ দি, অসমৰ জন্তু সম্পদৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ ব্যৱসায় কৰা হোৱা নাছিল।

অসমত আহোম যুগত কোনো অৰণ্য নীতি নাছিল। উপনিৱেশিক চৰকাৰে তেওঁলোকৰ শাসনৰ সময়ত এনেধৰণৰ এক নীতি গঠন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। তথাপিও আমি পাওঁ যে অসমৰ সকলোতে এক ধৰণৰ অৰণ্য নীতি অনুসৰণ কৰা হোৱা নাছিল।

৭.৪ চাহ

অসম চাহ বনৰীয়াভাৱে বিকশিত আছিল আৰু ইয়াৰ ঔষধি গুণৰবাবে স্থানীয় মানুহৰ দ্বাৰা পনীয় হিচাপে পান কৰা হৈছিল। ১৮১৫ চনত কলোচনক চলটাৰে অসমৰ জনজাতীসকলৰ মাজত চাহ খোৱাৰ অভ্যাস লক্ষ্য কৰিছিল। কিছু বছৰ পিছত ১৮২৩ চনত মেজৰ ৰবার্ট ব্ৰুচে

বৰ্তমান শিৱসাগৰ জিলাৰ ৰংপুৰৰ ওচৰৰ পাহাৰীয়া ঠাইত চাহ বনৰীয়াভাৱে বিকশিত হোৱাৰ কথা আৱিস্কাৰ কৰিছিল। কোম্পানীৰ বাবে এই আৱিস্কাৰ অতি কম সময়তে অৰ্থনৈতিক আশীৰ্বাদ হৈ পৰিছিল। আৰম্ভণিতে চাহৰ মানদণ্ড কৃষিৰ উৎপাদনৰ বাবে নিম্নমানৰ হিচাপে বিবেচনা কৰা হৈছিল। কিন্তু সঠিক অনুসন্ধান কৰাৰ পিছত ইয়াকেই স্বীকৃতি দিয়া হৈছিল যে অসমত আৱিস্কৃত চাহ চীনৰ বিভিন্নতাৰ লগত হুবহু একে আৰু স্থানীয় পৰিস্থিতিৰ অধীনত কৃষিৰ উৎপাদনৰ বাবে অধিক উপযুক্ত।

জানি থোৱা ভাল

মেজৰ ৰবার্ট ব্রুচে ১৮২৩ চনত চাহ আৱিস্কাৰ কৰাৰ পিছত চিংফো জনজাতিসকলৰ মুখীয়াল, বিচাগামৰ পৰা চাহপাতৰ নমুনা সংগ্রহ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছিল। কিন্তু ১৮২৪ চনত ৰবার্ট ব্রুচ সেয়া কৰাৰ আগতে মৃত্যু হৈছিল। সি যি নহওক, তেওঁ চাহ সম্পৰ্কে তথ্য, তেওঁৰ ভায়েক চি এ ব্রুচলৈ যোগান ধৰিছিল। যিজনে ভায়েকৰ দ্বাৰা অসম্পূৰ্ণকৈ এৰি যোৱা কাম সম্পূৰ্ণ কৰিছিল। সেইবাবে চি এ ব্রুচক অসমত চাহ উদ্যোগৰ অগ্রদূত বুলি বিবেচনা কৰা হৈছিল আৰু অসম কোম্পানীৰ অধীক্ষক পর্যায়লৈ পদোন্নতি কৰা হৈছিল। পিছলৈ চি এ ব্রুচক অসমত চাহ আৱিস্কাৰৰ ভূমিকাৰ বাবে ইংলিছ চছাইটি অব আর্টৰ দ্বাৰা পদকৰে সন্মানিত কৰা হৈছিল।

অসমৰ চাহৰ ব্যৱসায়িক সম্ভাবনীয়তাৰ চিনাক্তকৰণে কোম্পানীৰ বাবে সকাহ দিছিল যিহেতু ই ১৮৩৩ চনৰ চার্টাৰ আইনৰ পুনৰ সংশোধনে চাহ বাণিজ্যৰ একাধিপত্য হেৰুৱাইছিল। তেওঁলোকে উপনিশেৰ অধীনত চাহ উৎপাদনৰ বিকল্প ঠাই বিচাৰি আছিল আৰু অসম এনেধৰণৰ অঞ্চল আছিল। লর্ড উইলিয়াম বেটিংকে, তেতিয়াৰ ভাৰতৰ গভর্ণৰ জেনেৰেল, ১৮৩৪ চনৰ আৰম্ভণিত ভাৰতত চাহৰ ব্যৱসায়িক সম্ভাবনীয়তাৰ ওপৰত পৰামর্শ দিয়াৰ বাবে এখন 'চাহ কমিটি' নিয়োগ কৰা হৈছিল। কমিটিয়ে চৰকাৰক ব্যৱসায়িক ভিত্তিত চাহ উৎপাদন কৰাৰ বাবে ব্যক্তিগত ব্যৱসায়িক প্রতিষ্ঠানক উদগনি দিবলৈ পৰামর্শ দিছিল।

অসমত মনোবলৰ কাম হিচাপে চৰকাৰে ১৮৩৭ চনত, জয়পুৰত চাহ উৎপাদন আৰম্ভ কৰিছিল। ইউৰোপীয় মূলধনৰ বিনিয়োগ কৰাৰ বাবে আকর্ষণ কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ অনুপযোগী মঞ্জুৰি আইন গঠন কৰা হৈছিল। সেইবোৰ আইন বলবৎ কৰা হৈছিল আৰু বাহিৰৰ বিনিয়োগকাৰীসকলক সহায় কৰাৰ বাবে সময়ে সময়ে সালসলনি কৰা হৈছিল আৰু একে সময়তে স্থানীয় মানুহসকলক প্রতিযোগিতা কৰিবলৈ বাধ্য দিছিল। ইতিমধ্যে আগৰ অংশত উল্লেখ কৰা মতে, অসমত চাহ খেতি আৰম্ভ কৰিবলৈ কম খৰচত চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলক চুক্তিত অব্যৱহৃত ভূমি যোগান ধৰিছিল। চাহ উৎপাদনৰ সম্পূৰ্ণ ঠাই ১৮৪১ চনত ২,৩১১ একৰৰ পৰা ১৮৫৯ চনত ৮,৫০০ একৰলৈ আৰু ১৮৭১ চনত ৩১,০০০ একৰলৈ বৃদ্ধি পাইছিল।

১৮৩৯ চনত অসমত প্রথম ব্যক্তিগত চাহ কোম্পানী- 'অসম কোম্পানী' গঠন কৰা

হৈছিল, যিয়ে ১৮৪০ চনত জয়পুৰত চৰকাৰী চাহ উৎপাদন কৰিছিল। ১৮৫৯ চনত 'যোৰহাট চাহ কোম্পানী' গঠন কৰা হৈছিল। 'অসম কোম্পানী'ক অনুসৰণ কৰি 'যোৰহাট চাহ কোম্পানী'ৰ সফলতাই চাহ উৎপাদনৰ ব্যাপকভাৱে বৃদ্ধি কৰিছিল। অসমত চাহ উৎপাদনৰ বাবে বহু নতুন কোম্পানী গঠন কৰা হৈছিল। ১৮৫৯ চনত ৫১খন চাহ বাগিচা ব্যক্তিগত ব্যক্তি বা কোম্পানীৰ দ্বাৰা নিজাববীয়া কৰা হৈছিল— ১০খন লক্ষীমপুৰত, ১৫খন শিৱসাগৰত, ৩খন দৰঙত আৰু ২৩খন কামৰূপ আৰু নগাঁৱত।

মণিৰাম দত্ত বৰুৱা, অসম কোম্পানীৰ এজন দেৱানে, ১৮৪৫ চনত তেওঁৰ চাকৰিৰ পৰা অব্যাহতি লোৱাৰ পিছত ইউৰোপীয় চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলৰ সৈতে দৌৰত অংশগ্রহণ কৰিছিল। তেওঁ দুখন চাহ বাগিচা নিজাকৈ স্থাপন কৰা হৈছিল আৰু যাৰ বাবে তেওঁ প্রথম অসমীয়া চাহ বাগিচাৰ মালিক হৈ পৰে। যোৰহাটৰ ওচৰত, চিনামাৰাত এখন চাহ বাহিচা আৰু অন্যখন সোনাৰীৰ ওচৰৰ চেংলুঙত আছিল। কিন্তু উপনিবেশিক চৰকাৰে তেওঁৰ বাবে যথেষ্ট বাধাৰ সৃষ্টি কৰিছিল, তেওঁলোক অসন্তুষ্ট হৈ পৰিছিল। এইকাৰণেই যে এজন অসমীয়াই একে সময়তে 'বগা'ৰ লগত প্রতিযোগিতা কৰি আছে। মনিৰামে সকলো প্রতিকূল সম্ভাৱনাক সফলতাৰে মুখামুখি হৈ চাহৰ উৎপাদন চলাই গৈছিল। সম্ভৱতঃ তেঁৱেই অসমৰ প্রথম ব্যক্তিগত চাহ বাগিচাৰ মালিক আছিল। তেঁৱেই ব্যক্তি আছিল, যিজনে অসমত বন্য চাহৰ বিকাশক বৃটিছৰ লক্ষ্যলৈ আনিছিল আৰু সেইবাবেই চাহৰ এজন আবিস্কাৰক আছিল, যিজন স্বীকাৰবিহীন হৈ আছে।

জানি থোৱা ভাল

মনিৰাম দত্ত বৰুৱাক ভালকৈ মনিৰাম দেৱান হিচাপে জনা গৈছিল। তেওঁক বৃটিছে ১৮৫৭ চনৰ বিদ্রোহত অংশগ্রহণ কৰাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে ষড়যন্ত্র কৰাৰ বাবে ফাঁচি দিছিল। ফাঁচি দিয়াৰ পিছত তেওঁৰ চাহ বাগিচাবোৰ বৃটিছৰ দ্বাৰা জব্দ কৰা হৈছিল আৰু নিলামত বিক্রী কৰা হৈছিল। এই ঘটনাই অসমীয়া মানুহৰ বাবে আঘাত হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল। কিন্তু ১৯ শতিকাৰ শেষত আৰু কুৰি শতিকাৰ আৰম্ভণিত, বহু অসমীয়া মানুহে চাহ খেতি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। তেনে অসমীয়া চাহ বাগিচাৰ মালিকসকল আছিল ৰহেশ্বৰ বৰুৱা, হেমধৰ বৰুৱা, ৰাই বাহাদুৰ, জগন্নাথ বৰুৱা আৰু কর্ণেল শিৱৰাম বৰুৱা।

১৮৭০ চনত চাহ অসমৰ আটাইতকৈ গুৰুত্বপূর্ণ নগর্দী শস্য হৈ পৰে। ১৮৮০ৰ পৰা অসমত যোগাগেৰ মাধ্যমৰো বিকশিত হৈছিল লগতে দৈনিক ভাপ জাহাজো ১৮৮৩ চনৰ পৰা চলিছিল আৰু ১৮৮৫ চনৰ ৰে'লপথো চলিছিল, যিয়ে চাহ উৎপাদনক যথেষ্ট উদগনি দিছিল। চাহপাতৰ যাতায়ত অতি সহজ হৈ পৰে, ১৮৯০ ত চাহ উৎপাদনৰো যথেষ্ট সম্প্রসাৰণ হৈছিল, যাৰ ফলত চাহৰ উৎপাদন আৰু পৰৱর্তী সময়ত ৰপ্তানি যথেষ্ট বৃদ্ধি হৈছিল। মন্ত্রই ক্রমানুসাৰে উৎপাদনৰ হস্তনির্মিত পদ্ধতিক পুনৰোস্থাপিত কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল।

কিন্তু চাহ বাগিচাৰ দ্বাৰা সন্মুখীন হোৱা ডাঙৰ সমস্যা আছিল বনুৱাৰ বিষয়। স্থানীয়

মানুহবোৰে চাহ বাগিচাত কাম কৰিবলৈ অনিচ্ছুক আছিল। অসমীয়া পুৰুষসকলে চাহ ৰোপনত বেছি গুৰুত্ব দিয়া নাছিল, যিহেতু তেওঁলোক সকলো কৃষক আছিল। সেইহেতুকে তেওঁলোকৰ নিজা খেতি আছিল। আনকি তেওঁলোকে ঘৈনীয়েক আৰু শিশুসকলক তাত কাম কৰিবলৈ দিয়া নাছিল। স্থানীয় লোকসকল, যিসকলে চাহ বাগিচাত কাম কৰিবলৈ বিচাৰিছিল, তেওঁলোক আছিল বড়ো-কছাৰী আৰু নগাসকলে। সেইবাবে চাহ বাগিচাত কাম কৰিবলৈ বহিৰাগত বনুৱাৰ প্ৰভাব পৰিছিল, যিয়ে প্ৰদেশৰ জনসংখ্যা গাঁঠনিত পৰিৱৰ্তন আনিছিল।

চাহ ৰোপনৰ প্ৰক্ৰিয়া ব্যাপকভাৱে বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে বনুৱাৰ প্ৰয়োজনো সাংঘাতিক হৈছিল। সামান্য খৰছত বনুৱা কেৰল বিহাৰ, উৰিষ্যা, চোটানাগপুৰ, ঢাকা আৰু চিটাগঙৰ পৰাই নহয়, দূৰণিৰ ঠাই যেনে মাদ্ৰাজ আৰু কেন্দ্ৰীয় প্ৰদেশৰ পৰা আমদানি কৰা হৈছিল। তাত কিছুমান প্ৰতিনিধিৰ শ্ৰেণী আছিল, যিসকলে টকাৰ পৰিৱৰ্তে চাহ বাগিচালৈ বনুৱাক প্ৰেৰণ কৰিছিল। চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলে বনুৱা অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত সংযোগ ৰখাতকৈ প্ৰতিনিধিসকলক ধনৰ যোগান ধৰিছিল। সেইবাবে অমানৱীয় অৱস্থাত এইবোৰ বনুৱাক তেওঁলোকৰ নিজৰ ঠাইৰ পৰা কঢ়িয়াই অনা হৈছিল আৰু বাগিচাত কাম কৰিবলৈ বাধ্য কৰা হৈছিল। সেইবোৰ বনুৱাক তেওঁলোকৰ উপনিৱেশিক শাসকৰ দ্বাৰা 'কুলি' বুলি কোৱা হৈছিল।

১৮৮১ চনত চাহ উদ্যোগৰ বিকাশৰ বাবে কাম কৰিবলৈ কলিকতাক প্ৰধান কাৰ্যালয় হিচাপে লৈ ভাৰতীয় চাহ সংস্থা গঠন কৰা হৈছিল। ১৯০০ চনত সংস্থাই চাহ উদ্যোগৰ বিজ্ঞানসন্মত গৱেষণা কৰাৰ বাবে বৈজ্ঞানিক বিভাগ স্থাপন কৰিছিল আৰু ড° এইচ এইচ মনে এজন বৈজ্ঞানিক বিষয়া হিচাপে কলিকতাৰ সংগ্ৰহালয়ৰ গৱেষণাগাৰৰ পৰা কাৰ্য কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ড° মনৰ ভাল কামৰ বাবে এই আৰম্ভণি ফলদায়ক হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল, ১৯০৪ চনত যোৰহাটৰ ওচৰৰ হিলিকা চাহ বাগানত এক মুকলি আস্থান স্থাপন কৰা হৈছিল আৰু ১৯০৬ চনত কাচাৰৰ কেনিকুৰিত অন্য এক পত্যংগ গৱেষণাগাৰ স্থাপন কৰিছিল। পিছত ১৯১১ চনত দুয়োটা গৱেষণাগাৰ বন্ধ কৰা হৈছিল আৰু যোৰহাট নগৰৰ দক্ষিণৰ টোকলাইত এক পৰীক্ষামূলক আস্থান স্থাপন কৰা হৈছিল। যিটো পিছলৈ 'টোকলাই পৰীক্ষাগাৰ আস্থান' হিচাপে বিখ্যাত হৈ পৰে।

কুৰি শতিকাই চাহক জনপ্ৰিয়কৰাৰ বাবে দেশৰ ভিতৰতে পনীয় হিচাপে জনপ্ৰিয় কৰাৰ বাবে এক আন্দোলন দেখিছিল। উপনিৱেশিক চৰকাৰে চাহৰ প্ৰচাৰৰ বাবে ধন ধাৰ্য কৰিবলৈ ১৯০৩ চনত ভাৰতীয় চাহপাত আইনত অনুমোদন জনাইছিল। অসমৰ গ্ৰামাঞ্চলত চাহৰ পনীয়ক জনপ্ৰিয় কৰাৰ বাবে, চাহ কোম্পানীবোৰে তেওঁলোকৰ কৰ্মীসকলক গাঁৱৰ বজাৰ, উৎসৱ, বজাৰ ইত্যাদিত সাজু কৰিবলৈ আৰু চাহ পী খাবলৈ প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিছিল। সকলোকে মুকলিভাৱে চাহপাত প্ৰদান কৰা হৈছিল। যিসকলে চাহপাতৰ প্ৰস্তুত গৃহলৈ গৈছিল। গাঁৱত চাহৰ প্ৰজাতি আৰু তেওঁলোকৰ কোম্পানীৰ বিষয়ে, ঢোল বজাই আৰু শ্লোগান আওৰাই জাকজমকতাপূৰ্ণ সমদল উলিওৱা হৈছিল। চাহপাত কোম্পানীবোৰৰ প্ৰচাৰ পত্ৰিকা খুচুৰা দোকান, বাছ আস্থান, ৰে'লৰ আস্থান ইত্যাদিত আৰি দিয়া হৈছিল। কিছুমান কোম্পানীয়ে আনকি 'অসমৰ চাহপাত'ক উদগনি দিবলৈ পুস্তিকা, প্ৰচাৰ পত্ৰিকা আৰু হস্ত তালিকা বিলাইছিল।

চাহ অসমৰ বাহিৰত আৰু ভিতৰত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পনীয় সামগ্ৰী হৈ পৰে। কিন্তু চাহ উদ্যোগ সম্পূৰ্ণভাৱে বৈদেশিক মূলধনৰ প্ৰয়োগ আৰু বাহিৰৰ বনুৱাৰ আগ্ৰাসন, লগতে সকলো উপনিৱেশৰ লগত সম্পৰ্কিত। কৃষিৰ বহু অঞ্চল আৰু অন্য ভূমিও চাহ উৎপাদনৰ আগ্ৰাসনৰ ভিতৰুৱা হৈছিল। চাহ উদ্যোগৰ সম্পূৰ্ণ লাভ অসমৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল আৰু স্থানীয় অৰ্থনীতিৰ লগত ইয়াৰ সাধাৰণ সংযোগ আছিল। চাহ উদ্যোগে অসমত কিছুমান সহকাৰী উদ্যোগ যেনে- ১৯১৮ চনৰ কাঠ ফলা উদ্যোগ আদিৰ গঠন কৰিছিল। কয়লা আৰু তেল ইত্যাদি খননত বল দিয়াত, সহায় কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও চাহ উদ্যোগ 'অসম চাহে' অসমৰ নামত বিশ্ববিখ্যাত কৰিছিল।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ১ ঃ অসমৰ অৰণ্যত হোৱা কেইজোপামান মূল্যবান গছৰ নাম লিখা।

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ২ ঃ উপনিৱেশিক চৰকাৰৰ দ্বাৰা আৰম্ভ কৰা শাল গছ ৰোপণৰ ঠাইৰ নাম লিখা।

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৩ ঃ কোনে অসমত চাহ বনত বিকশিত হোৱাৰ কথা আৱিস্কাৰ কৰিছিল?

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৪ ঃ মণিৰাম দেৱানৰ দুখন চাহ বাগিচাৰ নাম লিখা।

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৫ ঃ ভাৰতীয় চাহ সংস্থা কোন চনত গঠন কৰা হৈছিল?

.....

.....

৭.৪ খনিজ উদ্যোগ

খনিজক পৃথিৱীৰ পৰ বহু মূল্যবান খনিজ সম্পদ আহৰণ কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া হিচাপে ক'ব পাৰি। অসমত কয়লা আৰু তেলৰ খনন উপনিৱেশিক শাসনৰ অধীনত আৰম্ভ হৈছিল আৰু আজিলৈকে চলি আছে। আৰম্ভণিতে প্ৰক্ৰিয়া হাতেৰে কৰা হৈছিল কিন্তু ক্ৰমানুসাৰে ই যান্ত্ৰিকতৰ

হৈ পৰে আৰু খনিজ এক উদ্যোগ হৈ পৰে। এই অংশত উপনিৱেশিক অসমৰ কয়লা আৰু তেলৰ খননৰ বিষয়ে দুটা পৃথক অংশৰ তলত অধ্যয়ন কৰা হৈছে।

৭.৫.১ কয়লা

কয়লাৰ আৱিস্কাৰ আৰু খনন হৈছে এক উপনিৱেশিক বিকাশ। অসমত কয়লা খননৰ আৰম্ভণি প্ৰদেশৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰেক্ষাপটত গুৰুত্বপূৰ্ণ বিন্দু আছিল। ই ১৮২৫ চন আছিল যে লেফটেনেণ্ট উইলকস্ক, শদিয়াত নিযুক্তিপ্ৰাপ্ত এজন ৰাজহ জৰীপ কৰোতা, যেতিয়া দিচাং আৰু বুঢ়ীদিহিং নদীৰে গৈ আছিল। তেতিয়া বৰাহাট, চুপকুং আৰু অন্যান্য ওচৰৰ অঞ্চলত কয়লাখনি দেখিছিল। এয়াই অসমত (উজনি অসমত) কয়লা থকাৰ প্ৰথম চৰকাৰী তথ্য আছিল।

ডেভিড স্কটে উজনি অসমত কয়লাৰ খনি থকাৰ কথা শুনি আনন্দিত হৈছিল, যিহেতু জাহাজৰ বাবে ইন্ধন কম খৰছত স্থানীয়ভাৱে উপলব্ধ কয়লাৰে যোগান ধৰাৰ জৱিয়তে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ ওপৰত বাণিজ্যিক জাহাজ চলাচলত সহায় কৰিব। তেতিয়াৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰত চৰকাৰী জাহাজ চলাচল কৰাৰ বাবে কলিকতাৰ পৰা কয়লা আহৰণ কৰা হৈছিল। কিন্তু কলিকতাৰ চৰকাৰে অসমত কয়লাৰ সম্পদৰ শোষণ কৰাৰ বাবে তাৎক্ষণিক কাৰ্য কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰা নাছিল।

আচলতে কয়লাৰ শোষণৰ বাবে প্ৰদেশৰ অৱস্থা উপযুক্ত নাছিল। তাত বনুৱাৰ সমস্যা আছিল কঠিন ক্ষেত্ৰপথৰ লগতে জলবায়ু ভাল নাছিল। যাতায়তৰ সমস্যা আৰু অসুৰক্ষিত ৰাজনৈতিক অৱস্থাও তাতেই আছিল। আনকি ব্যক্তিগত উদ্যোগবোৰে কয়লা উদঘাটন কৰাৰ বাবে যাবলৈ অগ্ৰাহ্য কৰিছিল। কিন্তু উপনিৱেশিক কৰ্তৃত্বৰ কাৰ্যৰ এক পৰিৱৰ্তন আনিছিল, যেতিয়া চাহ উৎপাদন ব্যৱসায়িক ভিত্তিত আৰম্ভ হৈছিল। যিয়ে চাহ উদ্যোগৰৰ বাবে ইন্ধন হিচাপে কম খৰছৰ কয়লাৰ পৰ্যাপ্তক প্ৰয়োজনীয় কৰিছিল।

অসমত উপনিৱেশিক চৰকাৰ দ্বাৰা সাম্ভাব্য কয়লা ক্ষেত্ৰবোৰত বিচৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছিল। ১৮২৮ চনত ডেভিদ স্কটে, চি এ ব্ৰুছক, দিছাং নদীৰ ওচৰৰ, চফৰাইৰ পৰা কয়লা শোষণ কৰিবলৈ আদেশ দিছিল আৰু ব্ৰুচে অত্যাধিক সমস্যাৰে এইটো কৰিছিল। ৫০০০ মোন কয়লা সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল। কিন্তু ইয়াৰ বেছিকিনিয়েই পানীত পৰিছিল যেতিয়া তললৈ নাৱেৰে কঢ়িয়াই অনা হৈছিল যিহেতু এই ভ্ৰমণ বিপদসংকুল আছিল। অৱশিষ্ট কয়লাৰ এক অংশ ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য নিৰূপণ কৰিবলৈ কলিকতাক প্ৰেৰম কৰা হৈছিল।

এই পৰীক্ষাৰ ফলাফল সম্পূৰ্ণভাৱেই উদগনিমূলক আছিল আৰু বহু কয়লা ক্ষেত্ৰ লেফটেনেণ্ট বিগে আৰু কেপ্টেইন হানেৰ দ্বাৰা উজনি অসমৰ বৰহাটৰ ওচৰৰ আৰু জয়পুৰত আৱিস্কাৰ কৰা হৈছিল। একে সময়তে ১৮৩৮ চনত অসমত কয়লা সংৰক্ষিত অঞ্চলৰ অৱস্থানৰ বিষয়ে অনুসন্ধান কৰিবলৈ এখন কয়লা কমিটী নিযুক্তি

দিয়া হৈছিল আৰু ইয়াৰ ওপৰত এক প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল। কয়লা কমিটীয়ে কৈছিল যে উজনি অসম আৰু ভাৰতৰ অন্যান্য প্ৰান্তৰ মাজত যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ উন্নতি নোহোৱাৰ বাবে অসমে কম দামত বংগৰ পৰিৱৰ্তে কলিকতালৈ প্ৰেৰণ কৰিবলৈ পৰা নাছিল।

কিন্তু বৰহাট আৰু জয়পুৰৰ কয়লা ক্ষেত্ৰৰ কাৰণে অনুকূল মত দিছিল। যিহেতু এইবোৰৰ সজে জলপথেৰে সংযোজিত সুবিধাজনক স্থানত অৱস্থান কৰিছিল। কমিটীয়ে আনকি সকৰাত্মক যুক্তি দিছিল যে অসমৰ পৰা কয়লা গংগা নদীৰ ওপৰত ইঞ্জিনচালিত জাহাজ চলাচল কৰাৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰিব পাৰি। ১৮৪৭ চনত ব্ৰহ্মপুত্ৰত অসমত কয়লাৰ চাহিদা বৃদ্ধি কৰিবলৈ ইঞ্জিন চালিত জাহাজৰ সূচনা কৰা হৈছিল।

ইতিমধ্যে চাহ উদ্যোগ তাত আছিল আৰু তাৰ পিছত ইঞ্জিনচালিত জাহাজৰ আৰম্ভণিয়ে কয়লাৰ বাবে যথেষ্ট দাবীৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এই স্থানীয় দাবী অসমৰ কয়লা খনিৰ পৰা পাব পাৰি। তথাপিও চৰকাৰে কয়লাখনিৰ বাবে কোনো আঁচনি চলোৱাৰ আগ্রহী হোৱাৰ পৰিৱৰ্তে ব্যক্তিগত কোম্পানী আৰু ব্যক্তিলৈ চুক্তিত দিছিল। যিসকলে গুৱাহাটী নাইবা দিখৌমুখলৈ কয়লা প্ৰেৰণ কৰিবলৈ সন্মত হৈছিল। সেয়েহে ব্যক্তি আৰু ব্যক্তিগত কোম্পানী স্থানীয় ব্যৱহাৰৰ বাবে কয়লা প্ৰেৰণৰ দ্বাৰা ভাল লাভৰ আশাৰে চুক্তি কয়লাখনি ল'বলৈ আগবাঢ়ি আহিছিল।

সেয়েহে ১৮৬৫ চনত এইচ বি মেডিলকট, উপ চুপাৰি পৰিটেনডেণ্ট ভাৰতৰ ভূতাত্বিক জৰীপ বিভাগ, ডিব্রুগড়লৈ আহিছিল আৰু উজনি অসমৰ কয়লা ক্ষেত্ৰত জৰীপ কৰিছিল। মেডিলকট অসমৰ কয়লা সম্পদৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈছিল। কিন্তু তেওঁ বিবুদ্ধিত পৰিছিল যিহেতু চৰকাৰে উদ্যোগ হিচাপে কয়লাখনি প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে কোনো স্পষ্ট প্ৰতিষ্ঠাৰ বাবে কাৰ্য কৰাৰ পৰিৱৰ্তে ডিব্রুড়লৈ ভাপ ইঞ্জিনৰ সম্প্রসাৰণ আৰু চাহ উদ্যোগৰ বৃদ্ধি কৰা দাবীক গুৰুত্ব দিছিল। মেডিলকটে জানি আচৰিত হৈছিল যে চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলে তেতিয়া পৰ্যন্ত ইন্ধন হিচাপে কাঠৰ ব্যৱহাৰ কৰি আছিল। ১৮৭৬ চনৰ মাজত। অন্য এজন ভূতত্ববিদ অসমৰ কয়লা ক্ষেত্ৰৰ ওপৰত জৰীপ কৰিছিল আৰু মেডিলকটৰ নিচিনা একে আকৰ্ষণ দেখুৱাইছিল।

উজনি অসমৰ উপৰিও, কয়লা অসমৰ অন্য ঠাইত পোৱা গৈছিল, ১৮৮৯-৯০ত খাছী আৰু জয়ন্তীয়া পাহাৰত আৰু জয়ন্তীয়া পাহাৰত আৰু ১৮৯৮ চনত মিকিৰ পাহাৰত। কিন্তু উভয় সমভূমি আৰু পাহাৰত অৱস্থিত কয়লা খনিবোৰ কষ্টকৰ ঠাইত আছিল আৰু কয়লাৰ শোষণ কঠিন কাম আছিল আৰু এই ক্ষেত্ৰত ব্যক্তিৰ কাৰিকৰী জ্ঞানৰ প্ৰয়োজন হৈছিল। চৰকাৰে আৰম্ভণিতে ইচ্ছাকৃত ব্যক্তিক উদাৰ চৰ্তৰ ওপৰত চুক্তি কৰিছিল। কিন্তু তেতিয়াও কিছু বিশেষ চৰ্ত আৰু অৱস্থাৰ চুক্তিৰ ওপৰত সীমাবদ্ধতা আৰোপ কৰিছিল।

আৰম্ভণিতে কয়লা ক্ষেত্ৰৰ বৃহৎ অঞ্চল দীঘলীয়া সময়ৰ বাবে চুক্তিত দিয়া

হৈছিল। ১৮৭৫ চনত আৰু এইচ কিটিংগে, অসমৰ চীফ কমিচনাৰে তিনি বছৰৰ সময়ৰ বাবে ৫০ একৰলৈ মঞ্জুৰি সীমাবদ্ধ কৰা হৈছিল আৰু আনকি এক স্থলীৰ অধিকাৰ প্ৰদান কৰিছিল। তথাপিও ব্যক্তি আৰু ব্যক্তিগত কোম্পানীবোৰে যোগাযোগ আৰু বনুৱাৰ সমস্যাৰ বাবে বিশেষভাৱে অনান্য সমস্যাৰ লগতে পাৰদৰ্শিতাপূৰ্ণ বনুৱাৰ সমস্যাৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত লক্ষ্যত উপনীত হোৱাত ব্যৰ্থ হৈছিল। ইয়াৰ উপৰিও কিটিউগেৰ উত্তৰাধিকাৰী, ইলিয়টে, চুক্তিৰ বৰ্তি থকা মানে, ধন বিনিয়োগকাৰীক ভালদৰে আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাছিল বুলি পাইছিল।

ইলিয়টে আকৌ এবাৰ চুক্তিৰ বাবে চৰ্তৰ উদাৰ কৰিছিল। মেচৰ্চ ক্ষিনালচন আৰু কোম্পানীক, ১৮৮১ চনত ২০ বছৰৰ বাবে মাকুম আৰু জয়পুৰৰ কয়লা ক্ষেত্ৰবোৰ চুক্তিত দিয়া হৈছিল। লিডু কয়লা ক্ষেত্ৰ ১৮৮১ চনত গঠন কৰা আছাম বেইলৱে আৰু ট্ৰেডিং কোম্পানীৰ দ্বাৰা অধিকাৰ কৰা হৈছিল। এক বছৰ পিছত ১৮৮২ চনত অসমৰ লিডুত প্ৰথম কয়লা খনি মুকলি কৰা হৈছিল। পৰৱৰ্তী সময়ত কয়লাখনি কিছুমান ঠাই যেনে- ১৮৮৪ চনত টিকক, ১৮৯৬ চনত নামদাং, ১৯০৯ চনত ৰগোলাই ইত্যাদি মুকলি কৰা হৈছিল। ৰে'লৰ শাৰী কয়লা ক্ষেত্ক সংযোগ কৰিবলৈ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল, যথেষ্ট উৎপাদন তাতে হৈছিল।

কুৰি শতিকাৰ আৰম্ভণিৰ পৰা, অসম কয়লাৰ বাবে স্বাৱলম্বী হৈছিল। অসম-বংগ ৰে'ল সেৱা সম্পূৰ্ণ হোৱা পৰ্যন্ত লৈ, কয়লা চাহ বাগিচা বিলাকৰ দ্বাৰা স্থানীয়ভাৱে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰত জাহাজ চলিবৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। কিন্তু এই ৰে'ল সেৱা সমাপ্ত হোৱাৰ পিছত, অসমৰ পৰা কয়লা স্থানীয়ভাৱে ব্যৱহাৰ কৰাৰ লগতে কলিকতালৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল, য'ৰ পৰা ইয়াক বিশ্বৰ বিভিন্ন প্ৰান্তলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। অসমৰ কয়লা চাহৰ নিচিনাকৈ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় বাণিজ্যৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ বস্তু হৈ পৰে।

তথাপিও কয়লা উদ্যোগ বাহিৰৰ বনুৱাৰ দ্বাৰা অন্তৰ্ভুক্তিকৰণ কৰা হৈছিল আৰু তাত বাহিৰৰ পৰা সকলো বিনিয়োগ কৰা হৈছিল। সেইবাবে উপনিৱেশিক গাঁঠনিৰ অধীনত কয়লা খনন উদ্যোগৰ বিকাশৰ দ্বাৰা অসমৰ স্থানীয় অৰ্থনীতিৰ কেতিয়াও ত্বৰান্বিত হোৱা নাছিল।

৭.৫.২ তেল

অসমত তেলৰ আৱিস্কাৰ এক আকস্মিক বিকশ আছিল, যিয়ে উপনিৱেশিক অৰ্থনীতিক বিশেষভাৱে ত্বৰান্বিত কৰিছিল। কয়লাৰ বাবে অনুসন্ধান কৰাৰ সময়ত, ইংৰাজ ইষ্ট ইণ্ডিয়া কোম্পানীৰ বিষয়াই উজনি অসমত তেলৰ খনি পাইছিল। আকৌ লেফটেনেণ্ট উইলককে পাইছিল। যিজনে প্ৰথম ১৮২৫ চনত অসমৰ চুপকঙৰ বুটীদিহিং নদীৰ তলিত পাইছিল। তেওঁৰ পিছত অন্য বহু বৃটিছ বিষয়া যেনে— চি এ ব্ৰুছ, মেজৰ

হোৱাইট লেফটেনেণ্ট বিগে, ড° গ্ৰীফট, কেপ্টেইন হানে আৰু জেনকিন্সে উজনি অসমৰ বহু কয়লাখনিৰ ওচৰত তেলৰ খনি বৰ্তি থকাৰ কথা লিপিবদ্ধ কৰিছিল।

জানি থোৱা ভাল

চি এ ব্ৰুছে ১৮২৮ চনত চফৰাইত তেলৰ খনি থকাৰ তথ্য দিছিল আৰু মাকুমত বিৰিঙি ওলোৱা তেল পাইছিল। ১৮৩৭ চনত মেজৰ হোৱাইটে নামৰূপ নদীৰ ওচৰৰ নামপুঙত বহু তেল খনি পাইছিল। লেফটেনেণ্ট বিগে আৰু ড° গ্ৰিফ্‌ট কেপ্টেইনে ১৮৩৮ চনত যেতিয়া কয়লাৰ বাবে নামৰূপ নদীৰ উদঘাটন কৰিছিল, তেতিয়া তেলখনিৰ কাষেৰেই গৈছিল। জেনকিন্সেও ১৮৩৮ চনত বৰহাটৰ ওচৰত বহু তেলৰ খনি লক্ষ্য কৰিছিল। কেপ্টেইন হানৰে ১৮৪৫ চনত নামচিক নদীৰ নাহৰপুঙৰ ওচৰত তেল পোৱাৰ তথ্য দিছিল।

ইয়াৰ উপৰিও উপনিৱেশিক বিষয়া, ভাৰতৰ ভূতাত্ত্বিক জৰীপ বিভাগৰ ভূতত্ত্ববিদ যেনে— মেডলিকট আৰু মেলেটে, ১৮৬০ চনত উজনি অসমৰ বহু ঠাইত তেলৰ খনি পাইছিল। মেডলিকটে মাকুমৰ ওচৰত বহু অনুকূল লক্ষণেৰে তেলৰ খনি দেখিছিল আৰু সেইবাবে আৱিস্কৃত তেলৰ মান পৰীক্ষা কৰিবলৈ পৰীক্ষামূলকভাৱে তেল উলিয়াবলৈ পৰামৰ্শ দিছিল। পৰৱৰ্তী সময়ৰ জৰীপত মেলেটে জয়পুৰৰ ওচৰৰ হোকানজুৰি, দিখৌ নদীৰ ওচৰৰ টেলপুঙত আৰু টিপাম পাহাৰৰ উত্তৰ অংশৰ বাবু বৰপুঙত তেলৰ আতিগুৰি বিচাৰি পাইছিল।

ইতিমধ্যে ১৮৫৪ চনৰ আৰম্ভণিত, ৰাগেনট্ৰাইবেৰ অষ্ট্ৰেলিয়াৰ এজন বিনিয়োগকাৰীয়ে, তেলৰ বাণিজ্যিক মূল্য আৰু মান নিৰ্ণয় কৰিবলৈ লক্ষীমপুৰ জিলাৰ তেল খনিবোৰ চুক্তিত দিবলৈ বংগৰ চৰকাৰলৈ আবেদন কৰিছিল। তেতিয়া মাকুম, বাপু আৰু নামচিকক তিনিখন তেলৰ খনি আছিল। কিন্তু ৰবার্ট জেনকিন্সে তেতিয়াৰ অসমৰ কমিচনাৰে অনুমোদনৰ ভিত্তিত ৰাজহ বোৰ্ডে ৰাগেনট্ৰাইবাৰক তিনি বছৰৰ বাবে কেৱল মাকুম তেল ক্ষেত্ৰ দিছিল। অনাকাংক্ষিতভাৱে এই পৰীক্ষা ব্যৰ্থ হৈছিল আৰু ইয়াৰ কোনো তথ্য নাই।

যদিও ৰাগেনট্ৰাইবাৰ ব্যৰ্থ হৈছিল, শুভএনকে ১৮৫৪ চনত মিকলপ ষ্টীৱার্ট আৰু কোম্পানীৰ ২০ বছৰৰ বাবে মাকুমৰ চাৰিওফালে থকা তৈলক্ষেত্ৰক চুক্তিত দিবলৈ আবেদন কৰিছিল আৰু তেতিয়াৰ বংগৰ গৰ্ভনৰ, চেচিল বিতনৰ আদেশৰ ভিত্তিত সফলতাৰে এক ৰাজহ বিহীন চুক্তি লাভ কৰিছিল। গুড য়েনাক্ষে ১৮৬৬ চনৰ নৱেম্বৰত নাহৰপুঙত তেল খননৰ বাবে প্ৰথম প্ৰণালীবদ্ধভাৱে প্ৰচেষ্টা চলাইছিল। যিটো সফল হোৱা নাছিল। কিন্তু তেওঁৰ দ্বিতীয় প্ৰচেষ্টাত ১১৮ ফিট গভীৰতাত মাকুমত তেল পাইছিল। ইয়ে এচিয়াত প্ৰথম সফলভাৱে যান্ত্ৰিকতাৰে খনন কৰা এক তেলৰ কুৱা হৈ পৰিছিল।

তথাপিও গুডমেনক্ষে অসমত তেল উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাত ব্যৰ্থ হৈছিল। কাৰণ যাতায়াতৰ সমস্যা, যিয়ে কলিকতাত অসমৰ তেলৰ দামৰ বৃদ্ধি কৰে আৰু ই আমেৰিকা বা ৰংগুনৰ তেলৰ লগত মোকাবিলা কৰাত ব্যৰ্থ হয়। সেয়েহে গুডমেনাক্ষে, তেওঁৰ চুক্তিৰ অধিকাৰ ব্যক্তিগত কোম্পানী, আছাম যি নাৰেল অইল কোম্পানীক বিক্ৰী কৰে। কিন্তু কোম্পানীয়ে তেল উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰাত ব্যৰ্থ হয়। কাৰণ হ'ল যাতায়তৰ সমস্যা। ইয়াৰ পিছত ১৮৭৮ চনত মেচার্চ বালমাৰ লউৰী এণ্ড কোম্পানীয়ে পঞ্চাশ বছৰৰ বাবে নাহৰপুং আৰু মাকুম তৈলক্ষেত্ৰ কাম কৰিবলৈ ভাড়াত চুক্তি কৰিছিল। এইটো কোম্পানীয়েও কম সফলতা পাইছিল।

ইতিমধ্যে আগৰ উপ অংশত উল্লেক কৰা হৈছে যে দি আছাম ৰেইলৰেছ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানী ১৮৮১ চনত প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল। কোম্পানীয়ে ১৮৮২ চনত মাকুম তৈল ক্ষেত্ৰত ২৫ বছৰৰ বাবে ৰাজ সাহায্যৰ বিপৰীতে চুক্তিৰ নিশ্চিত কৰে আৰু লগতে পৰৱৰ্তী ২৫ বছৰৰ বাবে নবীকৰণ কৰাৰ অধিকাৰ লাভ কৰে। কিন্তু কোম্পানীয়ে সফলতা পাহৰি গৈছিল, যেতিয়ালৈকে তেওঁলোকৰ অভিযন্তাসকলে ডিব্ৰুগড়-মার্ঘেৰিটা ৰে'ল লাইন নিৰ্মাণ কৰিবলৈ জড়িত হৈছিল, বৰ্তমানৰ ডিগবৈৰ ওচৰত তেলৰ খনি দেখিছিল। এই ঠাইত খান্দিবলৈ প্ৰয়োজনীয় অনুমতি লাভ কৰাৰ পিছত, ১৮৮৯ চনৰ অক্টোবৰ মাহত ১৭৮ ফিট গভীৰতাত তেল খান্দিছিল।

তেতিয়া ১৮৯২ চনত অন্য এক গাত খন্দা হৈছিল আৰু তাৰ পিছত ১৮৯৪ চনত ১১টা তেল গাত খন্দা হৈছিল। মার্ঘেৰিটাত এখন সৰু শোধনাগাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছিল, য'ত ডিগবৈৰ পৰা তেল ৰে'লৰ দ্বাৰা ছয় বছৰৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। একে সময়তে অন্য এক কোম্পানী আছাম অইল চিণ্ডিকেট তেলখননৰ বাবে আগবাঢ়ি আহিছিল আৰু আছাম ৰে'লৰেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানীক প্ৰদান কৰা সংলগ্ন অঞ্চলৰ দৰে একে চুক্তিত দিয়া হৈছিল। চিণ্ডিকেটে অপৰিশোধিত তেল যথেষ্ট পৰিমাণৰ সংগ্ৰহ কৰাত সফল হৈছিল আৰু ইয়ে নিজৰ শোধনাগাৰ আৰম্ভ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছিল। মেচার্চ বলমাৰ লউৰি এণ্ড কোম্পানীয়ে আনকি নিজৰ প্ৰকল্প পৰিত্যাগ কৰিছিল আৰু আছাম অইল চিণ্ডিকেটৰ লগত সংযুক্ত হৈছিল।

একে সময়তে ১৮৯৯ চনত আছাম বেইলৰেছ এণ্ড ট্ৰেডি কোম্পানীয়ে তৈল ক্ষেত্ৰৰ বাবে আছাম অইল কোম্পানী নামেৰে এক নতুন কোম্পানী আৰম্ভ কৰিছিল আৰু ইয়াৰ অধিকাৰ আৰু বিশেষ অধিকাৰ মাকুম আৰু ডিগবৈ তৈলক্ষেত্ৰলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰিছিল। ১৯০১ চনত, কোম্পানীয়ে ৫০০ বেৰেল নাইবা ২০,০০০ গেলনৰ ক্ষমতাসম্পন্ন ডিগবৈ শোধনাগাৰ আৰম্ভ কৰিছিল।

এক বছৰ পিছত ডিগবৈ শোধনাগাৰত প্ৰস্তুত কৰা কেৰোচিন গৈ বজাৰ পাইছিল। ক্ৰমানুসাৰে পেট্ৰল, ডিজেল, মৌ-কম, স্নেহ জাতীয় দ্ৰব্য ইত্যাদিও শোধানাগাৰত প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল। দি, আছাম ৰে'লৰেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানীয়ে

তৈলক্ষেত্ৰত ইয়াৰ অংশীদাৰিত্ব আৰম্ভ কৰিছিল আৰু আছাম অইল কোম্পানীৰ নিয়ন্ত্ৰণত জড়িত হৈ পৰিছিল। কিন্তু ১৯২১ চনত, দি আছাম ৰেইলৱেজ এণ্ড ট্ৰেডিং কোম্পানীয়ে ইয়াৰ অংশীদাৰিত্ব বুৰমাহ অইল কোম্পানীলৈ বিক্ৰী কৰিছিল আৰু এই কোম্পানীয়ে ইয়াৰ দ্বাৰা আছাম অইল কোম্পানীৰ ব্যৱসায়িক আৰু কাৰিকৰী পৰিচালক হৈ পৰে।

চাহ আৰু কয়লাৰ নিচিনাকৈ, তেল উদ্যোগৰ বিকাশে অসমৰ স্থানীয় অৰ্থনীতিত মনোবল দিব পৰা নাছিল। তেল উদ্যোগ প্ৰধানতঃ মূলধনকেন্দ্ৰিক আছিল আৰু সম্পূৰ্ণ বিনিয়োগ কৰা মূলধন ইউৰোপৰ পৰা আহিছিল। গতিকে লাভৰ অধিকাংশ বাহিৰলৈ গৈছিল। মন্ত্ৰ চলাবলৈ কাৰিকৰীভাৱে দক্ষ বনুৱাৰ আৱশ্যক হৈছিল আৰু বনুৱা বাহিৰৰ পৰা অনা হৈছিল। তেলৰ উৎপাদনৰ লগত জড়িত সকলো যন্ত্ৰ ইউৰোপৰ পৰা অনা হৈছিল। কেৰোচিনত বাহিৰে অন্য তৈল উৎপাদনৰ মূল্য নাছিল। গতিকে সকলো প্ৰদেশৰ বাহিৰলৈ পঠোৱা হৈছিল আৰু আনকি বিদেশী দেশবোৰলৈ ৰপ্তানি কৰা হৈছিল।

৭.৬ আফিং বা কানি

আফিং বা কানি, আফিং গছৰ গুটিৰ পৰা তৈয়াৰ কৰা হয়। ইয়াক অসমীয়া মানুহৰ দ্বাৰা ঔষধ আৰু ৰাগীয়াল মাদক দ্ৰব্য হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছিল। আফিঙক স্থানীয়ভাৱে কানি হিচাপে জনা যায়। অসমীয়া মানুহে নিজৰ ভোগৰ বাবে নিজৰ ঘৰৰ বস্তিত খেতি কৰিছিল। এইটো বিশ্বাস কৰা হৈছিল যে ১৭ শতিকাত মোগলৰ আক্ৰমণৰ সময়ত, স্থানীয় মানুহে আফিং গছৰ ৰোপন আৰু ইয়াৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল।

মণিৰাম দেৱানে কৈছিল যে এইটো ৰাজপুত বৰকাণ্ডজসকল আছিল, যিসকলে আহোম ৰজা লক্ষী সিংহৰ দিনত বৰ্তমান গুৱাহাটী নগৰৰ বেলতোলাত আফিঙৰ খেতি কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। আৰম্ভণিতে ৰাজকীয় পৰিয়ালৰ সদস্য আৰু উচ্চবংশীয় লোকসকলে, ভোগ-বিলাসৰ সামগ্ৰী হিচাপে আফিং খাইছিল। কিন্তু ক্ৰমানুসাৰে আফিং সাধাৰণ মানুহৰ মাদক দ্ৰব্য হৈ পৰিছিল। যিহেতু আফিঙৰ খেতৰি ওপৰত কোনো কৰ আৰোপ কৰা হোৱা নাছিল আৰু মাদক দ্ৰব্য হিচাপে ইয়াৰ ব্যৱহাৰৰ ওপৰত আহোম চৰকাৰৰ দ্বাৰা কোনো সীমাবদ্ধতা আৰোপ কৰা হোৱা নাছিল।

জানি থোৱা ভাল

আফিং নাইবা কানিৰ প্ৰতি আসক্তি অসমীয়া সমাজৰ বাবে এক ডাঙৰ অভিশাপ আছিল। অসমীয়া মানুহ, উচ্চ নাইবা নিম্ন, ধনী নাইবা দুখীয়া আৰু ডেকা নাইবা বুঢ়া, সকলোৱে কানি সেৱন কৰিছিল। ইয়ে কষ্ট সহিষ্ণু, উদ্যোগী অসমীয়া

মানুহক দুৰ্বল, এলেহুৱা আৰু অধঃপতিত জাতিলৈ পৰিৱৰ্তিত কৰিছিল। আফিঙৰ প্ৰতি আসক্তিয়ে মানুহক ইমান আশাশূন্য কৰি তুলিছিল যে তেওঁলোকে জীৱনৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় মূলখিনিৰ বাবেও কাম কৰাৰ পৰা বিৰত আছিল। অসমীয়া মানুহৰ এনেধৰণৰ এলেহুৱা প্ৰকৃতিৰ বাবে, তেওঁলোকক 'কনিয়া' বুলি কোৱা হৈছিল। আনকি আজিও অসমীয়া ভাষাত এই 'কনিয়া' শব্দটো এলেহুৱা আৰু নিষ্কৰ্মা লোকক সূচাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰে। কানি শব্দৰ পৰাই 'কনিয়া' শব্দ লাভ কৰা হৈছিল।

যদিও অসমীয়া মানুহে আহোমৰ সময়ত আফিঙৰ ব্যৱহাৰ কৰিছিল, কিন্তু ইয়াক উপনিৱেশিক চৰকাৰে ব্যৱসায়িক সামগ্ৰী বনাইছিল। স্থানীয় লোকৰ আফিঙৰ প্ৰতি আসক্তি জানিব পাৰি, উপনিবেশিক চৰকাৰে ক্ৰমানুসাৰে আফিঙৰ ব্যক্তিগত উৎপাদন বন্ধ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল আৰু আফিঙৰ ওপৰত তেওঁলোকৰ একাধিপত্যৰ ব্যৱসায় বিকশিত কৰিছিল। ১৮৪৪-৪৫ চনত কৰ আৰোপিত আফিঙৰ বিক্ৰী উপনিৱেশিক চৰকাৰৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হৈছিল আৰু ১৮৫০-৫১ চনত সকলো প্ৰদেশতে ই বিয়পি পৰিছিল। সি আফিঙৰ খেতি নকৰা লোক সহিতে সকলোৰে বাবে সহজলভ্য হৈছিল।

১৮৫৩ চনত এ জে মফট মিলছ অসমলৈ আহিছিল আৰু অসমীয়া বৌদ্ধিক প্ৰতিনিধি যেনে— আনন্দৰাম ঢেকিয়াল ফুকন, গুণাভিৰাম বৰুৱা আৰু হৰিবিলাস আগৰৱালা আদিয়ে অসমীয়া মানুহক আফিঙৰ উৎপাদনৰ অভিশাপ আৰু আফিঙৰ আসক্তিৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ তেওঁৰ ওচৰত প্ৰতিবেদন দিছিল। কিন্তু মিলচে আফিং খোৱাতোক সমৰ্থন কৰিছিল, কিন্তু আফিঙৰ উৎপাদন আৰু স্থানীয়ভাৱে আফিঙৰ প্ৰস্তুতকৰণ উঠাই দিবৰ বাবে যুক্তি দিছিল।

একে সময়তে ১৮৫৭ চনত চাহ বাগিচাৰ মালিকসকলে ভাৰতৰ উপনিবেশিক চৰকাৰক আফিঙৰ উৎপাদন আৰু আসক্তিৰ ওপৰত সীমাবদ্ধতা আৰোপ কৰিবলৈ জোৰ দিছিল, যিহেতু ইয়ে স্থানীয় মানুহক চাহ বাগিচাত কাম কৰাৰ বাবে এলেহুৱা কৰিছিল। তেতিয়াৰ চীফ কমিচনাৰ, জেনকিন্সে এই দাবীৰ প্ৰতি সমৰ্থন দিছিল আৰু তেওঁৰ অনুসহিত উপনিৱেশিক চৰকাৰে ১৮৬০ চনৰ এপ্ৰিল মাহত, অসমৰ সকলোতে আফিঙৰ খেতিৰ বন্ধ কৰিছিল। কিন্তু চৰকাৰক বা কৰ আৰোপিত আফিঙৰ বিক্ৰী চলি আছিল।

প্ৰধানতঃ আফিঙৰ খেতিৰ বন্ধৰ দ্বাৰা ভাৰতৰ উপনিৱেশিক চৰকাৰে, তেওঁলোকৰ প্ৰাদেশিক চৰকাৰক, প্ৰদেশৰ আফিঙৰ ওপৰত একচেতীয়া নিয়ন্ত্ৰণ আৰোপ কৰিবলৈ পৰোক্ষভাৱে ঘোষণা কৰিছিল। আফিঙৰ দাম ক্ৰমানুসাৰে বৃদ্ধি হ'বলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। ১৮৬০ চনত প্ৰত্যেক ৫০০ গ্ৰামত ১৪ টকাৰ পৰা ১৮৬৭ চনত ২০ টকালৈ, ১৮৭৩ চনত ২৩ টকালৈ, ১৯১৮-১৯ চনত ৫০ টকালৈ বৃদ্ধি হৈছিল। ১৮৭৩-৭৪ চনত প্ৰদেশত এই মাদক দ্ৰব্য বিক্ৰী কৰিবলৈ অনুজ্ঞাপত্ৰ থকা ৫১৩৭খন দোকান আছিল। স্থানীয় মানুহৰ মাজত আফিঙৰ আসক্তি অলপ কমিছিল, কিন্তু চাহ বাগিচাৰ বনুৱা সম্প্ৰদায়ৰ মাজত ইয়াত আসক্তি বাঢ়িছিল।

অসমৰ নেতৃত্ব বহনকাৰী পণ্ডিত যেনে সত্যনাথ বৰা, ত্ৰিনয়ন বৰকাকতি, গুণাভিৰাম বৰুৱা

আৰু ৰাধানাথ চাংকাকতিয়ে ১৮৯৩ চনত আফিঙৰ ওপৰত ৰাজকীয় আয়োগত, মাদক দ্ৰব্য বন্ধ কৰাৰ বাবে প্ৰতিনিধিত্ব আগবঢ়াইছিল। কিন্তু এই সকলোবোৰ নিৰৰ্থক হৈছিল। আফিঙৰ এই ভাবুকি সম্পূৰ্ণৰূপে আতৰ কৰাৰ বাবে চৰকাৰে প্ৰচেষ্টা নকৰাৰ বিপৰীতে, আফিঙৰ আসক্তিৰ বেয়া প্ৰভাৱৰ পৰা সাধাৰণ মানুহক সচেতন কৰিবলৈ কিছুমান মুহূৰ্তত ৰাজহুৱা মিটিং পতা হৈছিল। বিভিন্ন জিলাত কানি নিবাৰণী সভা স্থাপন কৰা হৈছিল। আনকি প্ৰাদেশিক বিধায়িনী আয়োগত, আফিঙৰ বিষয়, অসমীয়া বিধায়ক যেনে পদ্মনাথ গোহাঞি বৰুৱা আৰু ফনিধৰ চলিহাৰ দ্বাৰা উত্থাপন কৰা হৈছিল।

আফিঙৰ ভাবুকি তেতিয়ালৈ চলি থাকিল, যেতিয়ালৈ মহাত্মা গান্ধীৰ অভিভাৰকত্বত অসমত প্ৰদেশ কংগ্ৰেছে আফিঙৰ বন্ধ কৰাক অসহযোগ আন্দোলনৰ প্ৰধান বিষয় কৰা হোৱা নাছিল। আন্দোলনৰ সময়ছোৱাত আফিং বিৰোধী যিকোনো শীৰ্ষবিন্দু পাইছিল আৰু ক্ৰমানুসাৰে ইয়াৰ আসক্তি প্ৰদেশৰ পৰা লোপ পাইছিল।

অগ্ৰগতি নিৰীক্ষণ

প্ৰশ্ন নং ৬ ঃ প্ৰথমতে অসমৰ ক'ত কয়লা পোৱা গৈছিল?

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৭ ঃ কিমান চনত কয়লা কমিটী নিযুক্তি দিয়া হৈছিল?

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৮ ঃ অষ্ট্ৰেলিয়াৰ বিনিয়োগকাৰীজনৰ নাম লিখা, যিজনে অসমৰ কয়লা খনিৰ চুক্তিৰ বাবে আৱেদন কৰিছিল?

.....

.....

প্ৰশ্ন নং ৯ ঃ কিমান চনত অসম চাহ কোম্পানী আৰম্ভ হৈছিল?

.....

প্ৰশ্ন নং ১০ ঃ অসমীয়া ভাষাত আফিঙক জনা যায় ..... হিচাপে।

৭.৭ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

এই অধ্যায়টোত আমি নিম্নলিখিত বিষয়সমূহ আলোচনা কৰিলো ঃ

- উপনিৱেশিক চৰকাৰৰ দ্বাৰা গ্ৰহণ কৰা নীতিৰ আধাৰত উপনিৱেশিক অসমৰ অৰণ্যৰ অৱস্থা।